

Phật Đỉnh Cung - sự giao thoa giữa truyền thống và hiện đại

ISSN: 2734-9195

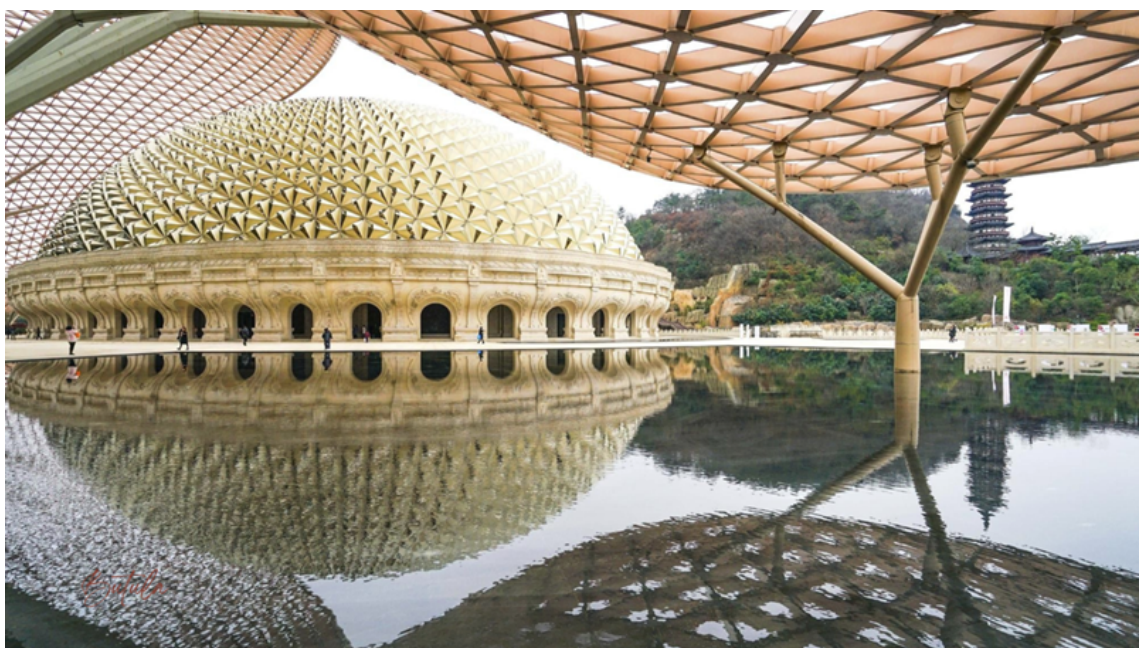
20:24 31/10/2025

Chuyến tham quan đánh lễ Phật Đỉnh Cung không chỉ là một chuyến tham quan đơn thuần mà còn là một hành trình khám phá bản thân và tìm về sự tĩnh lặng.

Tác giả: **Cát Khánh**

Trên núi Ngưu Đầu, thành phố Nam Kinh (Giang Tô), Trung Quốc, một công trình kiến trúc kỳ vĩ đã được xây dựng với hơn 4 tỷ NDT để bảo vệ báu vật tâm linh vô giá - **Xá lợi** phần xương đầu của **đức Phật Thích Ca Mâu Ni**. Đó chính là Phật Đỉnh Cung, một biểu tượng giao hòa giữa kiến trúc, nghệ thuật và tâm linh, được xem là tinh hoa của **Phật giáo Trung Quốc** hiện đại.

Núi Ngưu Thủ ở Nam Kinh, Trung Quốc, từ lâu đã là một cái tên vang vọng trong tâm trí tôi. Không chỉ bởi vẻ đẹp thiên nhiên hùng vĩ, mà còn bởi nơi đây ẩn chứa một kho tàng văn hóa Phật giáo sâu sắc, đặc biệt là Phật Đỉnh Cung – công trình mà tôi đã nghe kể rất nhiều về sự tráng lệ và ý nghĩa tâm linh của nó và chọn thời điểm vàng để đến Nam Kinh mùa thu 2024, với những ấn tượng đầu tiên về sự bất ngờ từ lịch sử.

Tôi chọn đến núi Ngưu Thử từ sáng sớm, bởi tôi muốn có trọn vẹn một ngày để khám phá và cảm nhận từng góc ngách của nơi này.

Từ trung tâm thành phố Nam Kinh, ngồi xe khoảng 50 phút tới Cổng Đông của khu tâm linh núi Ngưu Phủ - Phật Đỉnh Cung. Sau chặng đến ga Thiên Giác, hai thang cuốn "*ngoài trời*" dần đưa tôi lên cao, mở ra một khung cảnh núi rừng xanh mướt, tĩnh lặng đến lạ thường.

Điều khiến tôi bất ngờ ngay từ đầu là câu chuyện về nguồn gốc của Phật Đỉnh Cung. Thật khó tin khi biết rằng công trình kiến trúc đẳng cấp thế giới này được cải tạo từ một hầm mỏ cũ khổng lồ, đường kính hơn 200 mét và sâu 60 mét. Sự chuyển mình ngoạn mục từ một vết sẹo của tự nhiên thành một kiệt tác tâm linh đã gieo vào lòng tôi một cảm giác kinh ngạc và khâm phục sâu sắc về tầm nhìn và khả năng của con người trong việc chọn điểm nhấn của cảnh quan tự nhiên.

Núi Ngưu Thử, nơi khai sinh của Phật giáo tiền Thiền tông "*Niutou Zen*" với Chùa Ngưu Thử có từ thời Nam Triều, đã trải qua bao thăng trầm, và giờ đây, Phật Đỉnh Cung là một minh chứng sống động cho sự hồi sinh và phát triển.

Khi nhìn thấy bốn chữ "*Thánh địa Đầu Phật*" hiện ra trước mắt, tôi biết mình đã đến rất gần với điểm trọng tâm của di tích. Càng đi sâu vào, Cung điện Đầu Phật đồ sộ hiện ra, khiến tôi không khỏi choáng ngợp. Bên ngoài cung điện là những hồ nước trong xanh, những hành lang uốn lượn và cổng vòm uy nghi, tất cả đều được thiết kế tỉ mỉ, hài hòa với thiên nhiên.

Tôi quyết định vào bên trong trước. Ấn tượng đầu tiên là Tượng Phật Nằm, một tác phẩm nghệ thuật tuyệt mỹ. Sau đó, tôi leo lên tháp để ngắm nhìn toàn cảnh Cung điện Đầu Phật từ trên cao. Mái vòm bầu trời đầy sao của cung điện thực sự rất độc đáo, được chiếu sáng tuyệt đẹp, tạo nên một không gian huyền ảo, linh thiêng.

Hai mái vòm, mái vòm lớn và mái vòm nhỏ, tượng trưng cho lễ vật bên ngoài và bên trong, khiến tôi cảm thấy như đang bước vào một thế giới đầy ý nghĩa. Mái vòm lớn hơn, dài 120 mét và có hình dạng giống như áo choàng của đức Phật, mô phỏng theo đỉnh núi Ngưu Thủ Đông và phủ lên mái vòm nhỏ hơn của cung điện ngầm, tượng trưng cho phước lành vô biên của đức Phật. Điều đặc biệt là "*chiếc áo choàng*" này cũng lập kỷ lục thế giới – mái vòm hợp kim nhôm rỗng, có nhịp 220 mét, là mái vòm hợp kim nhôm rộng nhất thế giới. Sự tinh xảo và quy mô này khiến tôi phải thốt lên kinh ngạc.

Mái vòm nhỏ hơn, tuy có hình dạng giống như búi tóc của đức Phật, nhưng chỉ có một mái vòm với hai bàn tay chấp lại, tượng trưng cho lễ vật của hàng triệu tín đồ dâng lên đức Phật. Bên dưới mái vòm nhỏ là một tòa sen trắng lộng lẫy, gồm 56 cổng bồ đề bay tượng trưng cho trí tuệ vô biên của đức Phật và 56 trụ cổng mây tượng trưng cho cát tường. Phía trên, một viên ngọc Mani được trang trí, tạo nên hình ảnh "*một đóa sen ôm giữ báu vật*", mang đậm ý nghĩa tâm linh và thẩm mỹ.

Điều khiến tôi tò mò nhất chính là cung điện ngầm. Sau khi chiêm ngưỡng Tượng Phật Nằm, tôi đi theo biển chỉ dẫn đến lối vào. Một lưu ý nhỏ là bạn cần mang bao giày dùng một lần trước khi đi thang cuốn xuống tầng hầm thứ năm. Từ đó, tôi bắt đầu hành trình đi bộ lên trên, khám phá từng tầng của "*Địa Cung*" – nơi được mệnh danh là địa cung Phật giáo lớn nhất thế giới.

Kiến trúc của cung điện ngẫm thực sự đáng kinh ngạc. Tôi đã dành khá nhiều thời gian để chiêm ngưỡng những bức tượng và tranh tường tinh xảo, mỗi chi tiết đều kể một câu chuyện, một ý nghĩa sâu sắc.

Xá lợi Phật nằm ở sáu tầng bên dưới tầng trệt của cung điện ngẫm, và chỉ được phép vào theo những giờ quy định, điều này càng làm tăng thêm sự trang nghiêm và thiêng liêng của báu vật.

Nội thất của Phật Đỉnh Cung được thiết kế theo chủ đề xoay quanh việc lưu giữ xá lợi xương sọ của đức Phật, với ba tầng trên mặt đất và sáu tầng ngầm, tương ứng với ba thời kỳ Phật giáo: đức Phật nguyên thủy, Phật giáo cổ điển và Phật giáo đương đại.

Địa Cung được thiết kế theo chủ đề văn hóa Thiền tông, với một khu vườn Thiền mô phỏng nơi đức Phật đản sinh và một khu vườn Thiền mô phỏng sự giác ngộ của Ngài.

Nhà hát Hoa Sen trung tâm tái hiện một cách sống động câu chuyện cuộc đời đức Phật, giúp hiểu rõ hơn về con đường tu tập và giác ngộ của Ngài.

Tượng Phật Thích Ca Mâu Ni nằm, đức hoàn toàn bằng đồng và ốp đá cẩm thạch trắng giả, dài 7,5 mét và có thể xoay 360 độ, là một điểm nhấn ấn tượng, khiến tôi phải trầm trở về sự khéo léo của các nghệ nhân.

Trần của Địa Cung, lấy cảm hứng từ những cành cây sala nơi đức Phật nhập niết bàn, sử dụng phim và ánh sáng trong suốt hoàn toàn, tạo ra bốn khung cảnh riêng biệt theo thời gian: ánh sáng ban mai, ánh nắng giữa trưa, ánh sáng hoàng hôn và đêm trăng. Đây là một trải nghiệm thị giác huyền ảo và đầy cảm xúc, khiến du khách cảm thấy như đang hòa mình vào dòng chảy của thời gian và không gian, từ bất ngờ này đến bất ngờ khác.

Điện Thiên Phật, nằm ở tầng bốn hoặc năm, là nơi tôi đặc biệt ấn tượng với bảo tháp cao 21,8 mét. Hình dáng của bảo tháp được lấy cảm hứng từ cột trụ trung tâm hình Tu Di ngược trong hang động Mạc Cao ở Đôn Hoàng, tượng trưng cho thế giới Hoa Tạng thanh tịnh và uy nghiêm.

Bố cục của Điện Thiên Phật dựa trên Ngũ Phật của thế giới Hoa Tạng, khắc họa câu chuyện về Lễ Cúng Dường Kim Cương Giới lần thứ tư của Mandala Mật tông bằng những tác phẩm điêu khắc ba chiều.

Bảo tháp này, được đúc hoàn toàn từ đồng và kết hợp hàng chục kỹ thuật thủ công truyền thống, là bảo tháp lớn nhất và phức tạp nhất thế giới, được tạo nên bởi Vương Kim Lâm, người kế thừa di sản văn hóa phi vật thể cloisonné, cùng nhiều nghệ nhân bậc thầy đã thực hiện trong bảy tháng. Mỗi chi tiết đều thể hiện sự tinh xảo và công phu, khiến tôi không khỏi ngưỡng mộ tài năng và sự

cống hiến của những người đã tạo nên công trình này.

Ngoài kiến trúc đồ sộ, Phật Đỉnh Cung còn là một bảo tàng nghệ thuật và văn hóa Phật giáo đồ sộ. Hơn 200 câu kinh, câu đối, 110 tác phẩm nghệ thuật quy mô lớn và rất nhiều tác phẩm chạm khắc gỗ, chạm khắc đá, chạm khắc đồng, tranh sơn mài tinh xảo đều được tạo ra bởi hơn 100 bậc thầy nghệ thuật và thủ công, chuyên gia, học giả và người thừa kế di sản văn hóa phi vật thể trên khắp cả nước.

Mỗi tác phẩm đều là một minh chứng cho sự tinh hoa của nghệ thuật Phật giáo Trung Quốc, khiến tôi phải dừng lại thật lâu để chiêm ngưỡng và cảm nhận.

Phật Đỉnh Cung không chỉ là địa điểm chính để lưu giữ xá lợi sọ Phật và để các tín đồ chiêm ngưỡng và thờ cúng, mà còn là một không gian triển lãm văn hóa. Nơi đây giới thiệu văn hóa xá lợi và văn hóa Thiền tông Phật giáo toàn cầu thông qua nhiều kỹ thuật nghệ thuật khác nhau, góp phần truyền bá và phát huy giá trị của Phật giáo trong thế giới hiện đại.

Công trình này thể hiện sự kết hợp hài hòa giữa kiến trúc đương đại, nghệ thuật tinh xảo và ý nghĩa tâm linh sâu sắc, biến Phật Đỉnh Cung thành một kỳ quan Phật giáo thực sự.

Khi những tia nắng cuối cùng của hoàng hôn dần phai nhạt, tôi quyết định nán lại để trải nghiệm Phật Đỉnh Cung về đêm. Và quả thực, đó là một quyết định đúng đắn. Khi màn đêm buông xuống, Phật Đỉnh Cung lấp lánh như một viên ngọc trai rực rỡ, ẩn mình trong lòng núi. Ánh đèn dần dần chiếu lên từ chân tòa

nhà, tô điểm những đường nét duyên dáng, tựa như một cung điện trên thiên đình lơ lửng trên mặt đất. Ánh sáng vàng ấm áp xuyên qua những ô cửa sổ tinh tế, tạo nên những vệt sáng và bóng mờ ảo ảo, làm say đắm lòng người.

Leo lên con đường núi quanh co dưới ánh đèn, Phật Đỉnh Cung càng trở nên uy nghiêm hơn. Ánh sáng từ tháp Phật Thủ hòa quyện với bầu trời đầy sao, tựa như một cầu thang lên thiên đường. Từ đỉnh núi, tôi phóng tầm mắt ra xa, chiêm ngưỡng toàn cảnh núi Ngưu Thủ về đêm. Đường viền của ngọn núi uốn lượn, tựa như một con rồng đang ngủ. Những tán cây xào xạc nhẹ nhàng trong gió, âm thanh của chúng như đang kể một câu chuyện cổ tích.

Quang cảnh về đêm của núi Ngưu Thủ không chỉ sở hữu kiến trúc tráng lệ mà còn mang đậm nét Thiền tông. Trong ngôi chùa Thiền tông thanh tịnh, những chiếc đèn lồng mờ ảo tỏa ra ánh sáng dịu nhẹ, soi rọi những con đường lát đá cuội dưới chân. Tản bộ giữa không gian tĩnh lặng, lắng nghe tiếng chuông ngân xa xăm, tôi cảm nhận được sự bình yên và tĩnh tại sâu thẳm trong tâm hồn mình. Từ sự bất ngờ ban đầu đến sự ngưỡng mộ không ngừng, cuối cùng tôi tìm thấy sự bình yên và thanh tịnh mà Phật Đỉnh Cung mang lại.

Chuyến tham quan đánh lễ Phật Đỉnh Cung không chỉ là một chuyến tham quan đơn thuần mà còn là một hành trình khám phá bản thân và tìm về sự tĩnh lặng. Nơi đây kết hợp những sắc màu rực rỡ của nghệ thuật ánh sáng hiện đại với di sản sâu sắc của văn hóa Phật giáo cổ xưa, giúp tôi cảm nhận sự kỳ diệu và hùng vĩ của thiên nhiên, đồng thời thấu hiểu ý nghĩa và tầm quan trọng thực sự

của cuộc sống.

Phật Đỉnh Cung thực sự là một bảo tàng nghệ thuật và văn hóa Phật giáo đồ sộ, một điểm đến tâm linh và văn hóa mà tôi tin rằng mỗi người nên trải nghiệm ít nhất một lần trong đời. Đó là một trải nghiệm không chỉ mãn nhãn về kiến trúc và nghệ thuật, mà còn là một hành trình nuôi dưỡng tâm hồn, để lại những dấu ấn khó phai trong lòng tôi, từ những cảm giác bất ngờ liên tiếp đến sự ngưỡng mộ tột cùng.

Tôi viết lại hành trình này bởi là một người đã may mắn đặt chân đến nhiều miền đất trên khắp thế giới, chiêm ngưỡng vô vàn kỳ quan kiến trúc, nghệ thuật từ cổ kính đến hiện đại, tôi luôn nghĩ rằng mình đã đủ “chai sạn” trước những vẻ đẹp tráng lệ. Thế nhưng, khi đặt chân đến Phật Đỉnh Cung trên núi Ngưu Thử, Nam Kinh, Trung Quốc, tôi đã trải qua một hành trình cảm xúc từ bất ngờ này đến ngưỡng mộ khác, một sự choáng ngợp thực sự trước tinh hoa của nghệ thuật kiến trúc, hội họa, điêu khắc, gốm sứ và thư pháp mà nơi đây hội tụ.

Đây không chỉ là một chuyến đi, mà là một cuộc phiêu lưu vào chiều sâu văn hóa và tâm linh, nơi để ta tìm về sự tĩnh lặng trong tâm hồn, thoát khỏi sự ồn ào náo nhiệt của thành phố và đắm mình trong vẻ đẹp tĩnh lặng của màn đêm, cảm nhận sự kỳ diệu và hùng vĩ của thiên nhiên, đồng thời thấu hiểu ý nghĩa và tầm quan trọng thực sự của cuộc sống, một trải nghiệm mà tôi tin rằng mỗi người nên có ít nhất một lần trong đời.

****Ảnh trong bài do tác giả cung cấp***

Tác giả: **Cát Khánh**